

Реферат на тему: "Життя і творчість Василя Стефаника"

Василь Стефаник

Життя і творчість Василя Стефаника

В селі Русові недалеко від старовинного міста Снятина на Станіславщині (тепер Івано-Франківська обл.) в родині заможного селянина 14 травня 1871 р. народився Василь Стефаник.

Хоча він був з заможної родини, але ніколи не цурався бідняцької дітвори і дитинство його пройшло серед них. Василь Стефаник і пас худобу з ними. Він дуже часто спілкувався з наймитами, які розповідали Василеві багато казок. Дуже любив пісні, що їх співали мати й сестра Марія.

Коли підріс допомагав влітку у роботі дорослим, а після закінчення польових робіт ходив до сільської школи.

У 1880 р. батько віддав його до другого класу початкової школи в Снятині.

Стефаник писав в автобіографії 1926 року – "Я почув велику погорду для мене. Тут зачали мене бити". Ще гостріше відчув на собі, будучи хлопцем, соціальний і національний гніт, коли у 1883 р. вступив до Коломийської польської гімназії.

В той час і вчителі, і гімназисти ставилися до мужицьких дітей з відкритою зневагою, глузували, знущалися і навіть били. В той час рідко селянські діти потрапляли до гімназій, бо навчання вимагало великих витрат. Був випадок коли знущання одного з учителів мало не довели хлопця до самогубства.

Одночасно із Стефаником в гімназії вчилися селянські діти Лесь Мартович та гуцул Іван Семанюк, який у літературу увійшов під псевдонімом Марко Черемшина. Вони виявляли великий інтерес до революційно-демократичних видань, що їх здійснювали І.Франко і М.Павлик. Заборонену літературу вони одержували сестра М.Павлика Анна, теж активна учасниця революційного руху. Вони утворили свій гурток, збиралися потайком від учителів. Так вони поступово придбали чималу бібліотеку. Крім політичної літератури в ній були твори Т.Шевченка, Марка Вовчка, Ю.Федьковича, І.Франка, П.Мирного, М.Гоголя, О.Герцена, М.Чернишевського, А.Чехова, Л.Толстого та ін.

Особливо захопили Стефаника твори Г.Успенського.

У спеціальний зошит майбутній письменник переписував ліричні вірші Шевченкового "Кобзаря", "Тюремні сонети" Франка та інші твори.

Члени таємного гуртка гімназистів ходили по селах створювали народні читальні, виступали перед селянами, читали для неписьменних демократичну періодику, збирали етнографічні й фольклорні матеріали. У Стефаника виникає чимало творчих задумів і планів. Коломийські власті і начальство гімназії почали переслідувати учасників таємного гуртка. Стефаника виключили з гімназії.

Восени 1890 р. Стефаник слідом за Мартовичем перейшли до Дрогобицької гімназії. Але й в Дрогобичі вони знову включаються в роботу таємного гуртка. Після закінчення гімназії у 1892 р., виконуючи волю батька, Стефаник вступив на медичний факультет Краківського університету. Навчаючись у Кракові, Стефаник брав активну участь в політичному житті Східної Галичини. Його кілька разів заарештовували. Письменник багато думав, якою мусить бути його творчість. Близькі до поезій у прозі твори "Мое слово" і "Дорога". Він їх писав як листи сповіді до дня народження Євгенії Калитовської. В автобіографічній присвяті "Серце" письменник про неї сказав "Євгенія Калитовська – мій найкращий ідеал жінки". Він познайомився з Євгенією і покохав її, коли вона вже була одружена і мала дітей. Велику популярність здобуло оповідання Стефаника про еміграцію "Камінний хрест". Стефаник любив дуже дітей. Дітям присвятив свої твори – "Кленові листки", "Похорон", "Лан", "Новина", "Катруся".

Ім'я Василя Стефаника стоїть поруч з іменами Леся Українка й І.Франко, М.Коцюбинський, Максим Горький, П.Тодоров, Марко Черемшина, І.Труш, О.Кобилянська й А.Луначарський.

Але життя не вічне. Він чекав коли його край звільниться від чужинців. Але нажаль, 7 грудня 1936 р. перестало битися чуле до людського горя серце Стефаника. Похований він на пагорбі край Русова.

Література – Історія Української літератури кінець XIX — початок XX століття.

Видавництво "Вища школа" 1978 р., Видання друге, сторінка 269.